

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 19C/145/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1318207754
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Buchvaldová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2020:1318207754.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred sudkyňou JUDr. Tatianou Buchvaldovou, v spore žalobkyne: G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Na U.C. XXX/XX, T. právne zastúpená JUDr. Igorom Kováčikom, advokátom, so sídlom Panenská č. 7, Bratislava, proti žalovanému: Slovenská republika, v zastúpení Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky, so sídlom Námestie slobody č. 6, Bratislava, o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 909,00 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 909,00 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 16.11.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
- II. Súd priznáva žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 17.12.2018 sa žalobkyňa domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť jej náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím vo výške 909,00 eur s príslušenstvom a náhrady trov konania.

2. Svoju žalobu skutkovo a právne odôvodnila tým, že dvoma nezákonnými rozhodnutiami Okresného úradu Bratislava, Odboru výstavby a bytovej politiky, so sídlom Tomášikova 46, Bratislava, jej bola spôsobená škoda a žalovaný ako pasívne legitimovaný subjekt ju odmietol nahradiť. V poradí prvým nezákonným rozhodnutím je rozhodnutie sp. zn. OU-BA-OVPB2-2017/4343/GRJ zo dňa 10.01.2017 (ďalej v texte „prvé rozhodnutie“), ktorým boli trvalo vyvlastnené pozemky vo vlastníctve žalobkyne v prospech spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s. (ďalej len NDS), so sídlom Dúbravská cesta 14, Bratislava a ktoré bolo v odvolacom konaní na odvolanie žalovaným ako nezákonné zrušené. V poradí druhé nezákonné rozhodnutie považuje žalobkyňa rozhodnutie sp. zn. OU-BA-OVBP2-2017/4343/GRJ zo dňa 02.08.2017 (ďalej v texte „druhé rozhodnutie“), ktorým bolo zastavené vyvlastňovacie konanie z dôvodu späťvzatia návrhu na vyvlastnenie v tomto konaní zo strany navrhovateľa (NDS), pričom orgán verejnej moci v tomto rozhodnutí nerozhodol o náhrade trov správneho konania a o náhrade trov konania sa ani nezmenil, napriek tomu, že si žalobkyňa ako účastníčka správneho konania pred zastavením vyvlastňovacieho konania uplatnila náhradu trov vyvlastňovacieho konania a všetky trovy vyvlastňovacieho konania riadne preukázala a vyčíslila. Druhé nezákonné rozhodnutie bolo v konaní o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania v zmysle § 65 ods. 2 Správneho poriadku na základe jej podnetu zrušené z dôvodu jeho nezákonnosti, a to rozhodnutím nadriadeného správneho orgánu - Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky č. 25340/2017/SV/82197. Žalobkyňa v súlade s § 15 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) podala dňa 14.06.2018 žiadosť o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonnými rozhodnutiami. Žalovaný dňa 05.11.2018 oznámil žalobkyni, že jej nárok na náhradu škody neuspokojí, s odôvodnením, neexistencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím 1, 2 a vznikom škody, ďalej ak v správnych konaniach využila právne služby tieto je povinná ich znášať, ako aj znášať trovy navrhnutých

dôkazov a v neposlednom rade z dôvodu absencie dôvodnosti keď si svoje nároky mala uplatniť voči NDS. Žalobkyňa v žalobe uviedla, že sú splnené všetky zákonné podmienky na objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami orgánu verejnej moci (existencia škody ako majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím). Žalobkyňa ma podľa jej názoru právo na právnu pomoc v konaní pred štátnymi orgánmi (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky) a v prípade preukázania nezákonnosti rozhodnutia má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky) pri nemožnosti aplikácie § 31 ods. 1 správneho poriadku. K námietke nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného poukázal na skutočnosť, že škodu nemožno uplatniť voči spoločnosti Národná diaľničná spoločnosť, a.s., keď táto nie je orgánom verejnej moci. Uplatňuje si preto nárok na náhradu škody spočívajúcu v účelne vynaložených trovách konania vo výške, ktoré jej vznikli v konaniach, v ktorých boli vydané nezákonné rozhodnutia a v konaniach, v ktorých boli nezákonné rozhodnutia zrušené. Žalobkyni ako poškodenej vznikli v konaniach, v ktorých došlo ku vydaniu nezákonných rozhodnutí, ako aj v konaniach, v ktorých boli nezákonné rozhodnutia zrušené, škoda v celkovej výške 909,00 eur, spočívajúca v nákladoch vynaložených na dokazovanie v predmetnom správnom konaní a to náklady na vypracovanie znaleckého posudku vo výške 275,00 eur a jeho doplnenie vo výške 40,00 eur a v nákladoch za právne zastúpenie advokátom.

3. Žalobkyňa ako dôkazy označila: rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Odboru výstavby a bytovej politiky sp. zn. OU-BA-OVPB2-2017/4343/GRJ zo dňa 10.01.2017, odvolanie zo dňa 25.01.2017, rozhodnutie žalovaného sp. zn. 15781/2017/SV/31529 zo dňa 15.05.2017, rozhodnutie Okresného úradu Bratislava, Odboru výstavby a bytovej politiky sp. zn. OVPB2-2017/4343/GRJ zo dňa 02.08.2017, oznámenie o zastavení vyvlastňovacieho konania zo dňa 04.08.2017, podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo dovolacieho konania zo dňa 04.09.2017, rozhodnutie žalovaného č. 25349/2017/SV/82197 zo dňa 27.11.2017, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 14.06.2018, odpoveď žalovaného zo dňa 05.11.2018, vyúčtovanie znaleckého, faktúry za poskytnuté právne služby.

4. Žalovaný sa ku žalobe písomne vyjadril v replike doručenej súdu dňa 25.04.2019 a žiadal ju ako nedôvodnú zamietnuť. V rámci procesnej obrany poukázal predovšetkým na rozdielnu výšku uplatneného nároku vo výške 909,00 eur, keď v predbežnom prerokovaní nároku si žalobkyňa uplatnila sumu 1303,58 eur. Ku vzniku škody uviedol, že účastník konania má právo navrhovať dôkazy, a keď ho účastník využije, tak za určitých podmienok je povinný náklady na zaobstaranie dôkazov znášať (znalecké dokazovanie). Správny poriadok vychádza z princípu, že náklady na výkon verejnej správy znáša ten, komu vznikajú t.j. vykonávateľ verejnej správy, ako aj súkromná osoba, ktorá iniciuje jeho aktivitu. V správnom konaní v ďalšom neexistuje všeobecná povinnosť byť zastúpený advokátom a je vecou účastníka, či sa dá zastupovať na základe zmluvy. Trovy, ktoré vznikli správny orgánu, uhrádza správny orgán, trovy vzniknuté účastníkom konania znášajú účastníci a trovy, ktoré vznikli zúčastnenej osobe, znáša zúčastnená osoba. Ak sa účastník konania alebo zúčastnená osoba dá v správnom konaní zastupovať, náklady spojené s právnym zastúpením znáša výlučne osoba, ktorá sa dala zastúpiť. Podľa jeho názoru v prípade "prvého rozhodnutia" toto bolo na odvolanie žalobkyne zrušené a vec vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, teda nebola vec len zrušená. V prípade „druhého“ rozhodnutia nebol podaný riadny opravný prostriedok a teda nebol splnený základný predpoklad práva na náhradu škody a teda nebol podaný riadny opravný prostriedok a nejedná sa o prípad hodný osobitného zreteľa. Poukázal na to, že predpokladom nároku na náhradu škody je objektívna existencia príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou, ako následkom týchto príčin. Existencia príčinnej súvislosti na vznik práva na náhradu škody je nevyhnutná, a to bez zreteľa na to, či povinnosť na náhradu škody je založená na princípe zavinenia, alebo na základe objektívnej zodpovednosti. Vychádza sa z toho, že protiprávnosť musí byť jednou z hlavných príčin vzniku škody, nemôže byť vedľajšou príčinou. Ak nie je daná príčinná súvislosť, nevzniká zodpovednosť za škodu. Nestačí len pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, ale vždy sa vyžaduje dôkaz jej existencie. Dôkazné bremeno týkajúce sa príčinnej súvislosti zaťažuje poškodeného. Žalovaný má za to, že príčinou vzniku tvrdenej škody bolo dobrovoľné rozhodnutie žalobkyne predkladať dôkazy a dať sa právne zastúpiť, pričom zákon jednoznačne ustanovuje, že tieto náklady je povinná sama znášať. Podľa žalovaného žalobkyňa nespĺnila podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody, nepreukázala vznik samotnej škody, príčinnú súvislosť medzi tvrdenou škodou a nezákonnými rozhodnutiami. Žalovaný uviedol, že vzťah medzi protiprávnym konaním a vznikom škody nie je daný. Len samotný vznik škody a nezákonného rozhodnutia nezakladá automaticky vznik príčinnej súvislosti, túto musí žalobkyňa preukázať a nemožno ju zamieňať s iba časovou nadväznosťou a súvislosťou medzi škodou a nezákonným rozhodnutím.

5. Žalobkyňa sa vo svojom podaní doručenom súdu dňa 21.10.2019 vyjadrila, že žalovaný, ako príslušný orgán, predbežne prerokoval jej nárok na náhradu škody spôsobenej oboma nezákonnými rozhodnutiami, pričom v písomnom oznámení o neuspokojení nároku žalovaný žiadnym spôsobom nenamietal skutočnosť, že ide o uplatnenie náhrady škody spôsobenej dvoma nezákonnými rozhodnutiami. Navyše ministerstvo konštatovalo, že v danom prípade bola splnená jedna z podmienok pre uplatnenie náhrady škody z titulu „prvého rozhodnutia“ a „druhého rozhodnutia“ oboch zrušených pre rozpor so zákonom. Uplatneniu nároku na náhradu škody z dvoch nezákonných rozhodnutí v konkrétnom prípade nikdy nebránili a v súčasnosti ani nebránia žiadne zákonné dôvody, nakoľko ide o nezákonné rozhodnutia vydané tým istým orgánom verejnej moci (Okresným úradom Bratislava, Odborom výstavby a bytovej politiky), obe rozhodnutia boli vydané v tom istom správnom konaní, obe rozhodnutia sa týkajú tých istých účastníkov správneho konania (navrhovateľ vyvlastnenia NDS, vlastními vyvlastňovanými pozemkov je žalobkyňa), pričom obe nezákonné rozhodnutia boli zrušené pre ich nezákonnosť práve žalovaným. Uplatňovanie celej škody v jednom predbežnom prerokovaní nároku na náhradu škody, ako aj v jednom sporovom konaní je správnym a zákonným postupom. V opačnom prípade by došlo k nezákonnému popretiu dispozičného oprávnenia žalobcu v sporovom konaní. Žalobkyňa nesúhlasí s tvrdením žalovaného, že si nemôže v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. v súdnom konaní o náhradu škody domáhať uhradenia nižšej sumy ako bola uplatnená v predbežnom prejednaní nároku opäť poukazuje na to, že by došlo k nezákonnému popretiu dispozičného oprávnenia žalobcu v sporovom konaní. Tvrdenie, že náklady spojené s právnym zastúpením účastníka správneho konania si znáša zastúpený účastník správneho konania sám a tieto náklady nemôžu byť uplatnené ako súčasť škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona o zodpovednosti za škodu, nemá oporu v príslušných zákonných predpisoch a navyše je aj v priamom rozpore s princípmi právneho štátu. Žalobkyňa je toho názoru, že tvrdenie žalovaného o tom, že príčinou vzniku škody nie sú nezákonné rozhodnutia, ale je ňou jej dobrovoľné rozhodnutie predkladať dôkazy a dať sa právne zastúpiť v správnom konaní, nemá v právnom štáte miesto, je ústavne neudržateľné a je v priamom rozpore s princípmi dobrej verejnej správy v duchu európskeho štandardu všeobecných požiadaviek na kvalitu postupov a činnosti verejnej správy. Pokiaľ by orgán verejnej moci postupoval v súvislosti s návrhom na vyvlastnenie pozemkov v súlade so zákonom, nebol by dôvod na zastupovanie advokátom a zabezpečenie znaleckého posudku. Zotrvála na svojom právnom názore, že sú splnené všetky zákonné podmienky na objektívnu zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami orgánu verejnej moci.

6. Žalovaný v písomnom podaní zo dňa 24.03.2020 zotrval na tom, že uplatnená škoda a to za právne zastúpenie ale aj za vypracovaný znalecký posudok je škodou, ktorú síce do uplatnenej výšky nenamietal, avšak túto považoval za neúčelne vynaloženú a v rozpore so zákonom.

7. Žalobkyňa svojim podaním doručeným súdu 23.04.2020 k nákladom na vypracovanie znaleckého posudku znalcom Ing. Kevickým uviedla, že sa až z Rozhodnutia OÚ BA č. OU-BA-OVBP2-2017/4343/GRJ zo dňa 10.01.2017 o vyvlastnení pozemkov dozvedela, že vo vyvlastňovacom konaní došlo ku doplneniu návrhu na vyvlastnenie zo strany NDS a tiež aj o tom, že NDS predložila nový znalecký posudok č. 88/2016. O týchto skutočnostiach nebola zo strany správneho orgánu žiadnym spôsobom upovedomená, nebola jej daná možnosť k tomuto doplneniu návrhu na vyvlastnenie ani ku ZP č. 88/2016 možnosť vyjadriť sa a uplatniť svoje návrhy. Keďže v správnom konaní bol zo strany NDS predložený nový (ďalší) znalecký posudok, bola za účelom svojej právnej ochrany vo vyvlastňovacom konaní odkázaná na zabezpečenie doplnenia (aktualizácie) vlastného znaleckého posudku, ktorým bola objektívne a aktuálne potvrdená hodnota vyvlastňovaných pozemkov v podstatne inej výške a to 67,24 eur/m² - v prípade, ak by si neobstarala doplnenie (aktualizáciu) vlastného znaleckého posudku, boli by jej pozemky vyvlastnené za nezákonnú a neústavnú výšku náhrady a zároveň by nemohla správnomu orgánu preukázať objektívnym spôsobom aktuálnu hodnotu pozemkov. Žalobkyňa bola za účelom svojej právnej ochrany vo vyvlastňovacom konaní odkázaná na zabezpečenie vlastného znaleckého posudku spĺňajúceho všetky zákonné náležitosti na jeho použitie vo vyvlastňovacom konaní (ktorý stanovil hodnotu pozemkov vo výške 67,24 eur/m²). V prípade, ak by si neobstarala vlastný znalecký posudok, boli by jej pozemky vyvlastnené za nezákonnú a neústavnú výšku náhrady. Okolnosti ohľadne vyvlastňovacieho konania pri veľkom množstve účastníkov a aj množstve pozemkov bolo nevyhnutné, čo preukázala aj samotným výsledkom vyvlastňovacieho konania pričom podrobne jeho priebeh a jednotlivé úkony právnej pomoci zdôvodnila.

8. Podľa ust. § 150 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu.

9. Podľa ust. § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

10. Ustanovením § 185 CSP bol zavedený princíp formálnej pravdy, ktorou sa rozumie to, že súd pri rozhodovaní vychádza výlučne z dôkazov, ktoré mu navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednacom, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany. Na základe uvedeného preto hodnotenie dôkazov zo strany súdu má oporu vo vykonanom dokazovaní a musí byť v súlade so zásadami formálnej logiky. Preto súd pri posudzovaní skutkových tvrdení strán postupuje v súlade s ustanoveniami o prostriedkoch procesnej obrany a útoku s poukazom na § 181 ods. 4 CSP a v tejto súvislosti sa dôsledne uplatňuje princíp zodpovednosti strany sporu za vlastnú procesnú aktivitu alebo pasivitu a za riadne plnenie si svojich povinností v súvislosti s vedením súdneho konania ako je zrejmé z § 150 ods. 1 CSP podľa ktorého platí, že strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu a rovnako s poukazom na § 151 a § 153 CSP.

11. Súd vo veci nariadil v poradí štvrté pojednávanie na deň 06.10.2020, na ktorom vykonal dokazovanie prednesmi právneho zástupcu žalobcu a povereného zástupcu žalovaného, oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a ostatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový stav rozhodný pre posúdenie veci:

12. Právny zástupca žalobcu odkázal na predchádzajúce písomné podania a žalobe žiadal vyhovieť a priznať náhradu trov konania. V rámci prednesu právny zástupca žalobkyne odkázal na predchádzajúce písomné podania a poukázal na právoplatný a vykonateľný rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 17C/146/2018 a 11C/41/2020-167 potvrdený súdom druhej inštancie sp. zn. 7Co41/2020-167 v skutkovo aj právne identických sporoch, ktorým bolo podanej žalobe vyhovené v plnom rozsahu a žiadal, aby súd na neho prihliadol v zmysle princípu právnej istoty. Doplnil, že vyvlastňovacie konanie, ako druh správneho konania, je ovládané zásadou jednotnosti správneho konania, podľa ktorej platí, že správne konanie na prvom stupni a odvolacie konanie, tvoria jeden nedeliteľný celok. Je teda zrejmé, že vyvlastňovacie konanie vedené pred Okresným úradom Bratislava ako prvostupňovým správnym orgánom, ako aj odvolacie konanie vedené pred MDAV SR ako druhostupňovým správnym orgánom, a aj následné konanie vedené pred Okresným úradom Bratislava a tiež aj následné konanie vedené pred MDAV SR je jediným nedeliteľným správnym konaním tvoriacim jeden celok, v ktorom bola žalobkyňi spôsobená škoda v celkovej výške špecifikovanej v podanej žalobe. Nezákonnosť rozhodnutia Okresného úradu Bratislava zo dňa 10.01.2017 je preukázaná rozhodnutím žalovaného zo dňa 15.05.2017, v ktorom sám žalovaný uvádza: MDAV SR dospelo k záveru, že sú dôvody na zrušenie rozhodnutia Okresného úradu a vrátenie veci na nové konanie a rozhodnutie, ministerstvo zistilo rozpor napadnutého rozhodnutia Okresného úradu so všeobecne záväznými právnymi predpismi a rozhodlo tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia. Nezákonnosť rozhodnutia Okresného úradu Bratislava zo dňa 02.08.2017 je preukázaná rozhodnutím žalovaného zo dňa 27.11.2017, v ktorom sám žalovaný uvádza: Ministerstvo po preskúmaní právoplatného rozhodnutia dospelo k záveru, že je odôvodnené ho zrušiť. Okresný úrad je povinný pri novom prejednaní veci opakovane rozhodnúť o zastavení vyvlastňovacieho konania a zároveň rozhodnúť o žiadosti podateľky o náhradu trov konania. Je teda zrejmé, že žalobkyňa odvodzuje náhradu škody z jediného správneho konania a týmto konaním je konanie o návrhu NDS na vyvlastnenie pozemkov vo vlastníctve žalobcu, pričom je nesporné, že rozhodnutia vydané v tomto konaní boli zrušené a nič na tom nemení ani skutočnosť, že konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu na vyvlastnenie, pričom trovy vyvlastňovacieho konania neboli uhradené. Medzi vydanými nezákonnými rozhodnutiami Okresného úradu Bratislava a uplatnenou škodou existuje príčinná súvislosť. Je nepochybné, že ak by nebolo začalo konanie o vyvlastnení, žalobkyňa by nemala potrebu sa v ňom brániť, nenastala by situácia, že potrebovala právne služby pri uplatňovaní svojich práv a nebolo by ani potrebné dokazovanie preukazujúce hodnotu predmetných nehnuteľností. Žalobkyňi správne konanie o vyvlastnení a vydané nezákonné rozhodnutia v rámci tohto konania, vyvolali potrebu právneho zastúpenia a vynaloženie s tým súvisiacich nákladov. Tým je jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi nezákonnými rozhodnutiami a vzniknutou škodou. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobkyňa sa domáha náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z., jej nárok je potrebné posúdiť v zmysle príslušných ustanovení zákona o zodpovednosti za spôsobenú škodu, a nie podľa ustanovení Správneho poriadku tak, ako sa mylne domnieva žalovaný v tomto konaní a poukázal na judikatúru, predloženú tunajšiemu súdu v rámci jeho písomných vyjadrení.

13. V rámci prednesu poverený zástupca žalovaného odkázal na predchádzajúce písomné podania a doplnil, že namietané rozhodnutie Okresného úradu v Bratislave zo dňa 10.01.2017 bolo rozhodnutím ministerstva zrušené a vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. Žalovaný zastáva právny názor, že v prípade tohto rozhodnutia Okresného úradu v Bratislave zo dňa 10.01.2017 nie je splnený

zákonný predpoklad práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko toto rozhodnutie nebolo len zrušené, ako je to v prípade ust. § 59 ods. 2 Správneho poriadku, ale vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. V uvedenom prípade sa jedná o rozhodnutie procesného charakteru, nejedná sa o konečné rozhodnutie v predmetnom správnom konaní, nakoľko správne konanie o zrušení rozhodnutia správneho orgánu nižšieho stupňa pokračuje ďalej. Takisto žalovaný namietal, že rozhodnutie Okresného úradu v Bratislave zo dňa 02.08.2017 bolo v rámci mimo odvolacieho konania zrušené znova citovaným rozhodnutím ministerstva (druhé rozhodnutie), a tým pádom proti rozhodnutiu Okresného úradu v Bratislave zo dňa 02.08.2017 nebol podaný riadny opravný prostriedok, ale bol podaný podnet na preskúmanie tohto rozhodnutia mimo odvolacieho konania a preto v prípade citovaného rozhodnutia Okresného úradu v Bratislave zo dňa 02.08.2017 nie je splnený zákoný predpoklad práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., keďže nebol proti nemu podaný riadny opravný prostriedok a nejedná sa o prípad hodný osobitného zreteľa. Žalovaný má za to, že náklady vynaložené na podanie odvolania žalobkyňou neboli účelne vynaložené, nakoľko si nemusela dať spísať odvolanie advokátom. Trovy vynaložené na právne zastúpenie je povinný znášať účastník správneho konania. Vo vzťahu k nákladom Ing. Kevického na vyhotovenie znaleckého posudku, ktorých nákladov sa žalobkyňa domáha v tomto konaní, uviedol žalovaný, že bolo možné rozpor v hodnote nehnuteľností riešiť aj iným spôsobom a to prizvaním nestranného znalca na ústne pojednávanie v rámci vyvlastňovacieho konania, kde by rozpor bol odstránený, z tohto dôvodu považuje žalovaný vynaložený náklad za neúčelný.

14. V rámci konania nebolo sporné, že rozhodnutie Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OVBP2-2017/4343/GRJ zo dňa 10.01.2017 o vyvlastnení pozemkov vo vlastníctve žalobcu bolo na odvolanie žalobcu zrušené rozhodnutím žalovaného 15781/2017/SV/31529 zo dňa 15.05.2017.

15. Oznamovaním Okresného úradu Bratislava zo dňa 04.08.2017 Okresný úrad Bratislava žalobcovi oznámil, že na základe udelených súhlasov so späťvzatím návrhov na vyvlastnenie podaných NDS, bolo konanie zastavené a podľa Správneho poriadku sa zastavenie konania iba vyznačilo v spise. O trovách konania úrad nerozhodoval, návrhu na náhradu trov konania, podľa neho, nebolo možné vyhovieť. Žalobca podal podnet na preskúmanie rozhodnutí mimo odvolacieho konania, keďže o náhrade trov rozhodnuté nebolo. Medzi stranami nebolo sporné ani to, že rozhodnutie Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OVBP2-2017/4343/GRJ zo dňa 02.08.2017 o zastavení vyvlastňovacieho konania z dôvodu späťvzatia návrhu na vyvlastnenie zo strany navrhovateľa vyvlastnenia NDS bolo zrušené rozhodnutím žalovaného 25340/2017/SV/82197 zo dňa 27.11.2017, na základe podaného opravného prostriedku (podnetu) žalobcu.

16. Medzi stranami nebolo ďalej sporné, že žalobkyňa sa listom zo dňa 14.06.2018 obrátila na žalovaného so žiadosťou o predbežné prorokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej oboma nezákonnými rozhodnutiami a domáhal sa zaplata škody spolu vo výške 1.303,58 eur. Škoda spočívala v trovách správneho konania špecifikovaných žalobcom nasledovne:

- odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (znalečné) za vypracovanie znaleckého posudku Ing. Kevickým vo výške 275 eur.

- odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času (znalečné) za vypracovanie doplnenia znaleckého posudku Ing. Kevickým vo výške 40 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení (ďalej len „Vyhláška“) za prevzatie a prípravu zastúpenia vrátane prvej porady s klientom v roku 2016 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie protistrane týkajúce sa veci samej (žiadosť o uzavretie kúpnej zmluvy na vyvlastňované pozemky a dosiahnutie účelu vyvlastnenia formou vzájomnej dohody) v roku 2016 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie na správny orgán týkajúce sa veci samej (námietky proti vyvlastneniu) v roku 2016 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za účasť na konaní pred správnym orgánom (ústne pojednávanie na správnom orgáne) v roku 2016 vo výške vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie na správny orgán týkajúce sa veci samej (žiadosť o odstránenie prietahov v správnom konaní) v roku 2016 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) Vyhlášky za písomné podanie na prokuratúru týkajúce sa veci samej (podnet na prešetrenie zákonnosti postupu orgánu verejnej správy z dôvodu nečinnosti) v roku 2016 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie na správny orgán týkajúce sa veci samej (odvolanie proti Prvému nezákonnému rozhodnutiu) v roku 2017 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie na správny orgán týkajúce sa veci samej (vyjadrenie ku späťvzatiu návrhu na vyvlastnenie a uplatnenie trov správneho konania) v roku 2017 vo výške 66 eur.

- trovy právneho zastúpenia v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) v spojení s 16 ods. 3 Vyhlášky za písomné podanie na správny orgán týkajúce sa veci samej (podnet na preskúmanie Druhého nezákonného rozhodnutia mimo odvolacieho konania) v roku 2017 vo výške 66 eur.

Žalovaný listom, doručeným žalobcovi dňa 16.11.2018 oznámil žalobcovi, že jeho nárok na náhradu škody neuspokojí.

17. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vyplýva priamo z článku 36 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd. Podrobnosti upravuje zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

18. Podľa ust. § 2 zákona č. 514/2003 Z.z., výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb; a orgánom verejnej moci je: 1. štátny orgán, 2. orgán územnej samosprávy, verejnoprávna inštitúcia, orgán záujmovej samosprávy, fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorým zákon zveril výkon verejnej moci.

19. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, pri výkone verejnej moci okrem iného aj nezákonným rozhodnutím.

20. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

21. Podľa ust. § 5 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody má i ten, s kým nebolo konané ako s účastníkom konania, aj keď s ním, ako s účastníkom konania, konané malo byť.

22. Podľa ust. § 5 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla

23. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

24. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

25. Podľa ust. § 6 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ak bola škoda spôsobená nezákonným rozhodnutím, ktoré je vykonateľné bez ohľadu na právoplatnosť, možno nárok na náhradu škody uplatniť aj vtedy, ak nezákonné rozhodnutie bolo zrušené alebo zmenené na základe riadneho opravného prostriedku. Ak bolo vykonateľné rozhodnutie vydané v konaní, pre ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, možno nárok uplatniť aj vtedy, ak bolo zrušené pre nezákonnosť príslušným orgánom.

26. Podľa § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z., ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

27. Podľa ust. § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

28. Podľa Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení (ďalej len „Vyhláška“) z (ďalej len ako „vyhláška 655/2004 Z.z.“), základná sadzba tarifnej odmeny sa stanoví podľa tarifnej hodnoty veci alebo druhu veci, alebo práva a podľa počtu úkonov právnej služby, ktoré advokát vo veci vykonal, ak táto vyhláška neustanovuje inak.

Podľa ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna trinástina výpočtového základu, ak

a) nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami,

b) klientom je spotrebiteľ a ide o zastupovanie v spore zo spotrebiteľskej zmluvy, alebo

c) klientom je fyzická osoba a predmet konania sa týka nehnuteľnosti, ktorá je určená na bývanie alebo slúži jej na bývanie; to neplatí vo veciach vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.

Podľa ust. § 13a ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

a) prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom,

b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu,

c) písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej,

d) predžalobná výzva,

e) účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom a na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,

f) vypracovanie právneho rozboru veci,

g) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu,

h) návrh na predbežné opatrenie, ak k nemu dôjde pred začatím konania, odvolanie proti takémuto rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, návrh na podanie mimoriadneho dovolania,

i) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Podľa ust. § 13a ods. 2 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

a) návrh na predbežné opatrenie, ak k nemu dôjde po začatí konania, návrh na zabezpečenie dôkazu alebo dedičstva,

b) odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu,

c) ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu,

d) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, kratšia ako jedna hodina,

e) ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, kratšia ako jedna hodina,

f) návrh na opravu odôvodnenia rozhodnutia, na odstránenie následkov zmeškania lehoty a na zmenu rozhodnutia o plnení v splátkach.

Podľa ust. § 13a ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., ak po poslednej porade alebo rokovaní s klientom alebo protistranou nasleduje ďalšia porada alebo rokovanie a medzitým nedošlo k inému úkonu právnej služby, tak odmena za túto ďalšiu poradu alebo rokovanie advokátovi nepatrí.

Podľa ust. § 13a ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., za zastúpenie na pojednávaní, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozhodnutia, patrí odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny. Za zastúpenie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednania veci, patrí odmena vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny.

Podľa ust. § 13a ods. 5 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie.

Podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., od klienta možno považovať na náhradu výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné sumu vo výške jednej stotiny výpočtového základu za každý úkon právnej služby. Túto sumu môže advokát požadovať aj vtedy, ak sa na jej náhrade s klientom osobitne nedohodol.

29. Podľa ust. § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo

nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie možné uspokojiť ju inak.

30. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Podľa ustanovenia § 18 ods. 3 zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

31. Podľa ust. § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

32. Podľa § 25 zákona č. 514/2003 Z.z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

33. Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb.; trovy konania, ktoré vznikli správne orgánu, znáša tento orgán. Trovy, ktoré v konaní vznikli účastníkovi konania, znáša účastník. Trovy, ktoré v konaní vznikli zúčastnenej osobe, znáša zúčastnená osoba.

34. Podľa § 31 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.; správny orgán môže účastníkom konania, zúčastneným osobám, svedkom a znalcom uložiť, aby nahradili trovy, ktoré vznikli správne orgánu ich zavinením; môže im tiež uložiť, aby nahradili trovy, ktoré vznikli ich zavinením, ostatným účastníkom konania.

35. Podľa ust. § 33 ods. 1 Správneho poriadku, účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

36. Podľa ust. § 33 ods. 2 Správneho poriadku, správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

37. Podľa ust. § 34 ods. 1 Správneho poriadku, na dokazovanie možno použiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť a objasniť skutočný stav veci a ktoré sú v súlade s právnymi predpismi.

38. Podľa ust. § 34 ods. 2 Správneho poriadku, dôkazmi sú najmä výsluch svedkov, znalecké posudky, listiny a ohliadka.

39. V roku 2016 1/13 výpočtového základu podľa ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavovala sumu 66 eur a 1/100 výpočtového základu podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (režijný paušál), predstavovala sumu 8,58 eur. Tarifná odmena spolu s režijným paušálom v r. 2016 za jeden úkon právnej služby tak predstavovala sumu 74,58 eur.

40. V roku 2017 predstavoval 1/13 výpočtového základu podľa ust. § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavovala sumu 68 eur a 1/100 výpočtového základu podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. (režijný paušál), predstavovala sumu 8,84 eur. Tarifná odmena spolu s režijným paušálom v r. 2017 za jeden úkon právnej služby tak predstavovala sumu 76,84 eur.

41. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

42. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

43. Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

44. Z vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav zhodný s tým, ako ho v podanej žalobe uviedla žalobkyňa.

45. Žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila proti žalovanému nárok na náhradu škody z právneho dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v správnom konaní. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia v správnom konaní je svojou povahou občianskoprávny vzťah. Vyššie citovaný zákon o zodpovednosti za škodu je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, a preto ak tento špeciálny zákon nemá vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom. Nárok na náhradu škody je potrebné vždy vopred prerokovať, a ak predbežné prerokovanie nevedie k uspokojeniu nároku, poškodený má právo obrátiť

sa so svojim nárokom na súd. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu je objektívnou zodpovednosťou /bez ohľadu na zavinenie/, ktorej sa nie je množné zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom splnení troch podmienok, a to porušenie právnej povinnosti /nezákonnosť/, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

46. V rámci konania nebolo sporné, že rozhodnutie OU-BA-OVPB2-2017/4343/GRJ zo dňa 10.01.2017 o vyvlastnení pozemkov vo vlastníctve žalobkyne bolo na odvolanie žalobkyne zo dňa 25.01.2017 zrušené rozhodnutím žalovaného č. 15781/2017/SV/31529 zo dňa 15.05.2017. Žalovaný ako dôvod zrušenia rozhodnutia uviedol, že zistil rozpor napadnutého rozhodnutia okresného úradu so všeobecnými záväznými právnymi predpismi. (dosiahnutie cieľa vo vyvlastňovacom konaní dohodou, nemožnosť oboznámiť sa so znaleckým posudkom č. 88/2016, odňatie možnosti žalobkyňi účinne obhajovať svoje práva).

47. Nebolo sporné ani to, že rozhodnutie Okresného úradu Bratislava č. OU-BA-OVBP2-2017/4343/GRJ zo dňa 02.08.2017 o zastavení vyvlastňovacieho konania z dôvodu späťvzatia návrhu na vyvlastnenie zo strany navrhovateľa vyvlastnenia NDS bolo zrušené rozhodnutím žalovaného č. 25340/2017/SV/82197 zo dňa 27.11.2017, tiež na základe žalobkyňou podaného podnetu na preskúmanie rozhodnutia mimo dovolacieho konania zo dňa 04.09.2017. Opätovne žalovaný vo svojom rozhodnutí uviedol, že postupom okresného úradu zostalo nerozhodnuté o žiadosti žalobkyne o náhradu trov konania, pričom absencia tejto povinnosti spôsobuje jeho nezákonnosť a rozhodnutím o zastavení konania bol porušený zákon v ust. § 31 ods. 2 správneho poriadku.

48. Z oznámenia Okresného úradu Bratislava zo dňa 04.08.2017 vyplýva, že súd žalobkyňi oznámil, že na základe udelených súhlasov so späťvzatím návrhov na vyvlastnenie podaných NDS bolo konanie zastavené a podľa Správneho poriadku sa zastavenie konania iba vyznačilo v spise. O trovách úrad nerozhodoval, návrhu na náhradu trov konania, podľa neho, nebolo možné vyhovieť. Žalobkyňa preto podala aj podnet na preskúmanie rozhodnutí mimo dovolacieho konania, o náhrade trov rozhodnuté nebolo.

49. Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi /fyzickej osobe/, bola nahradená. Nie je namieste lipnúť na formálnom zrušení /zмене/ tvrdeného nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Reštriktívny výklad zákona by bol v rozpore so zmyslom a účelom tohto právneho predpisu a v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti. Z ustálenej judikatúry, na ktorú poukázal aj žalobca, vyplýva, že zastavenie správneho konania predstavuje jednu z foriem, ktorou sa správne konanie uzatvára konečným spôsobom. Dochádza k nemu v prípadoch ustanovených v správnom poriadku, alebo v osobitných zákonoch z dôvodov, ktoré bránia pokračovať v konaní. Pri zastavení konania je správne konanie meritórne skončené skôr než sa dospeje k rozhodnutiu vo veci samej. (rozhodnutie NS SR sp. zn. 4SŽ-o-KS/62/2006, sp. zn. 2SŽo/72/2015, sp. zn. 10SŽa/7/2015).

50. Pri hodnotení námietky žalovaného v rámci procesnej obrany, že žalobkyňa si nesprávne uplatňuje nárok na náhradu škody z dvoch samostatných rozhodnutí, z dvoch konaní, hoci si mala uplatniť právo na náhradu škody z každého konania samostatne, a teda nie sú splnené procesné podmienky na podanie žaloby podľa zákona. Súd naopak dospel k záveru, že s poukazom na zásadu jednotnosti správneho konania, podľa ktorej platí, že prvostupňové správne konanie tvorí s odvolacím konaním jeden celok, a preto správne žalobkyňa odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z jedného konania, ktorým konaním je konanie o návrhu NDS na vyvlastnenie pozemkov v jej vlastníctve, pričom bolo nesporné, že obe rozhodnutia vydané v tomto konaní boli zrušené ako nezákonné (rozporné so zákonom) a nič na tom nemení ani skutočnosť, že konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu. Proti výroku o trovách konania žalobca podal v každej fáze správneho konania odvolanie, príp. využil mimoriadny opravný prostriedok, nie je teda pravdou tvrdenie žalovaného, že neboli vyčerpané riadne opravné prostriedky tak, ako predpokladá ust. § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.

51. Žalovaný ďalej namietal, že neboli splnené predpoklady na uplatnenie nároku, pretože si žalobkyňa v tomto spore uplatňuje rozdielnú sumu, ako uviedla v návrhu na predbežné prerokovanie. S touto argumentáciou nemožno súhlasiť, keď nebolo sporné, že žalobkyňa sa listom zo dňa 14.06.2018 obrátila na žalovaného so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, citovala obe rozhodnutia a domáhala sa zaplatenia škody spolu vo výške 1303,58 eur. Žalovaný v odpovedi na jej žiadosť konštatoval, že v danom prípade bola splnená jedna z požiadaviek pre uplatnenie náhrady škody, nakoľko obe rozhodnutia boli zrušené pre rozpor so zákonom. Je preto výlučným právom žalobkyne, ktorá je procesným pánom sporu (dominus litis), či sa v spore bude domáhať rovnakej výšky škody ako požadovala v návrhu na predbežné prerokovanie, alebo si uplatní menšiu výšku. Jej legitímne právo žalovať a uplatňovať si náhradu škody pred súdom je v jej plnej dispozícii, ako i rozhodnutie, v akom rozsahu si bude vzniknutú škodu od zodpovednostného

subjektu v súdnom konaní vymáhať. Podmienku prerokovania nároku na náhradu škody súd považoval za splnenú.

52. Súd dospel k záveru existencie nezákonných rozhodnutí, preskúmaval existenciu príčinnej súvislosti so vznikom uplatnenej škody. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba vzťahov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom či nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku; ak bola príčinou škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o jej skutkové posúdenie vo všetkých konkrétnych súvislostiach, pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku, časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (R 21/1992). O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia, t.j. vtedy, ak nezákonné rozhodnutie a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku a ak je preukázané, že ak by nebolo nezákonného rozhodnutia, ku škode by nebolo bývalo došlo. Príčinná súvislosť musí byť priama, nie sprostredkovaná a nemôže byť posudzovaná v rovine subjektívneho pocitu jednej zo strán sporu.

53. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a medzi stranami ani nebolo sporné, že predloženými faktúrami, že žalobkyňa ako vlastníčka pozemkov uhradila náklady na znalečné znalca Ing. Oskára Kevického za znalecký posudok. Žalobkyni by nevznikli náklady na trovy právneho zastúpenia a za vyhotovenie znaleckého posudku, pokiaľ by nedošlo k zrušeniu nezákonných rozhodnutí orgánu verejnej moci. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami orgánu verejnej moci. Žalobkyňa si v súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami uplatňuje náhradu škody pozostávajúcu z odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhradu za stratu času - znalečné za vypracovanie znaleckého posudku Ing. Oskára Kevického v sume 275 eur, odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhradu za stratu času - znalečné za vypracovanie doplnenia znaleckého posudku Ing. Oskára Kevického v sume 40 eur.

54. Súd zastáva názor, že ak uplatní účastník konania nárok vyplývajúci z právneho predpisu, je povinnosťou rozhodujúceho orgánu o takomto nároku rozhodnúť, a to buď pozitívne alebo negatívne. Len v takom prípade má možnosť účastník konania brojiť proti nepriznaniu uplatneného nároku. Správny orgán prvého stupňa t.j. Okresný úrad Bratislava -odbor výstavby a bytovej politiky v obidvoch svojich rozhodnutiach zo dňa 10.01.2017 a 02.08.2017 pochybil, keď o uplatnenom nároku na náhradu trov konania nerozhodol. Tým, že prvostupňový orgán verejnej správy v podstate nerozhodol (absentuje výrok) o uplatnenom nároku na náhradu trov konania, podstatným spôsobom porušil ustanovenia o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.

55. Súd sa nestotožnil s interpretáciou orgánom verejnej správy aplikovanej právnej normy - § 31 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej „Správny poriadok“). Z odôvodnenia rozhodnutia žalovaného, ako aj prvostupňového orgánu vyplýva, že oba orgány verejnej správy v zásade správne považovali uplatnenú sumu (titulom trov právneho zastúpenia a náhrady za overenie listiny) za trovy konania, a nie za škodu s poukazom na § 31 Správneho poriadku.

56. Ustanovenie § 31 ods. 2 Správneho poriadku umožňuje orgánu verejnej správy uložiť povinnosť tomu účastníkovi konania, ktorý zaviniel trovy konania, aby ich nahradil ostatným účastníkom konania. Je zrejmé, že v správnom konaní sa neuplatňuje zásada úspechu, čo je spôsobené osobitným charakterom správneho konania vo vzťahu orgán verejnej správy a účastník konania, avšak jej prelomením je ustanovenie § 31 ods. 2, ktoré výnimočne pokiaľ sú splnené v zákone uvedené podmienky, umožňuje zaviazat' účastníka konania, ktorý zaviniel trovy na ich náhradu buď správne orgánu alebo aj ďalším účastníkom konania. Predpokladom je vznik takýchto trov zavinením účastníka konania. Súd sa nestotožňuje so záverom žalovaného, že trovy žalobkyne v súvislosti s uplatňovaním nároku, konkrétne trovy za znalecký posudok, nevznikli v danom prípade zavinením účastníka správneho konania teda NDS.

57. Rozhodnutie o náhrade trov konania (aj v administratívnom konaní) tvorí súčasť rozhodnutia vo veci a jeho odôvodnenie treba posudzovať v kontexte celého konania a rozhodnutia. Výklad slova „môže“ pri aplikácii § 31 ods. 2 Správneho poriadku žalovaným porušuje práva žalobcu zaručené v článku 36 ods. 1 Listiny základných ľudských práv, článku 46 ods. 1 a článku 47 ods. 2 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach.

58. Každý sa môže domáhať zákonom stanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Toto právo na ochranu bolo zo strany žalovaného formalizovaním potlačené, čím sa napadnuté rozhodnutie stalo nespravodlivé, zasahujúce aj do Ústavou SR zaručeného práva na ochranu majetku v zmysle článku 20 ods. 1 Ústavy SR.

59. Nakoľko súd dospel k záveru existencie nezákonných rozhodnutí, preskúmaval existenciu príčinnej súvislosti so vznikom uplatnenej škody. V právnej teórii sa týmto vzťahom označuje priama väzba vzťahov (objektívnych súvislostí), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). O vzťah príčinnej súvislosti ide, ak je medzi nesprávnym úradným postupom či nezákonným rozhodnutím a škodou vzťah príčiny a následku; ak bola príčinou škody iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti nie je otázkou právnou, ide o jej skutkové posúdenie vo všetkých konkrétnych súvislostiach, pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku, časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti (R 21/1992). O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak škoda vznikla následkom nezákonného rozhodnutia, t. j. vtedy, ak nezákonné rozhodnutie a škoda sú vo vzájomnom pomere príčiny a následku a ak je preukázané, že ak by nebolo nezákonného rozhodnutia, ku škode by nebolo bývalo došlo. Príčinná súvislosť musí byť priama, nie sprostredkovaná a nemôže byť posudzovaná v rovine subjektívneho pocitu jednej zo strán sporu.

60. Súd vykonaným dokazovaním dospel k záveru, že medzi vydanými nezákonnými rozhodnutiami a uplatnenou škodou existuje príčinná súvislosť. Je nepochybné, že ak by bolo konanie o vyvlastnení vedené pred Okresným úradom Bratislava, Odboru výstavby a bytovej politiky, so sídlom Tomášikova 46, Bratislava v súlade so zákonom, žalobkyňa by nebola nútená uplatňovať v tomto konaní obranu, nenastala by situácia, že by potrebovala právne poradenstvo pri uplatňovaní svojich práv a nebolo by potrebné ani dokazovanie preukazujúce hodnotu predmetných nehnuteľností. Práve konanie o vyvlastnení a vydané nezákonné rozhodnutia v rámci tohto konania vyvolalo potrebu obstarania právnych služieb a s tým súvisiace náklady. Súd preto mal za preukázanú príčinnú súvislosť medzi vydanými nezákonnými rozhodnutiami a vzniknutou resp. uplatnenou škodou.

61. Súd považoval žalobu za dôvodnú, keď z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobkyňa preukázala zákonné podmienky na priznanie nároku na náhradu škody.

62. Čo sa týka výšky škody, táto nebola v konaní sporná. Žalobkyňa výšku škody preukázala listinnými dôkazmi už pri podaní žaloby a žalovaný ju v priebehu sporu žiadnym relevantným a účinným spôsobom nerozporoval. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané a nebolo sporné, že žalobkyňa ako vlastníčka pozemkov, ktoré mali byť vyvlastnené v prospech NDS bola v správnom konaní právne zastúpená advokátom na všetky úkony a voči všetkým subjektom týkajúcich sa jeho vlastníctva. Právny zástupca žalobkyne úkony právnej služby vykonal, odmenu za ne vyčíslil v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z.z. (advokátskou tarifou). Žalobkyňa právnemu zástupcovi (advokátovi) za vykonané úkony právnej služby ako aj znalcovi za vyhotovenie znaleckého posudku riadne zaplatila, a to na základe predložených faktúr. Súd považoval za preukázané, že žalobkyňa tieto výdavky skutočne vznikli, tieto výdavky ako trovy konania neboli vysporiadané v predmetnom správnom konaní, keď žalobkyňa nebola náhrada trov správneho konania priznaná. Skutočnosť, že v správnom konaní náklady na zaobstaranie dôkazov a náklady na právne zastúpenie znášala sama, v ktorom správnom konaní jej nevznikol nárok ich náhradu, nemá vplyv na existenciu jej nároku na náhradu škody voči štátu z titulu ich vynaloženia v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami vydanými Okresným úradom Bratislava vo vyvlastňovacom konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a bez ďalšieho neznamena, že náklady nie sú účelne vynaložené. Žalobou uplatnené náklady žalobkyňa vynaložila na účelnú obranu svojich práv ako účastníka vyvlastňovacieho konania, o čo navyše svedčí aj to, že jej podaniam (riadnym a mimoriadnym opravným prostriedkom) bolo nadriadeným orgánom vyhovie, napadnuté rozhodnutia boli zrušené, v dôsledku jej aktivity a bráneniu si svojich práv došlo k zmene postoja NDS a späťvzatia návrhu na vyvlastnenie a k následnému zastaveniu konania. Žalovaný vykonanie jednotlivých úkonov právnej služby ani ich účelnosť nijak v konaní účinne nespochybnil, preto tvrdenie žalobkyne o účelnosti ich vynaloženia považoval súd za nesporné podľa ust. § 151 ods. 1 CSP. Posúdením vynaložených nákladov na právne zastupovanie v správnom konaní a vyhotovenie znaleckých posudkov, súd dospel k záveru, že náklady boli účelne vynaložené, a preto dôvodne uplatnené v tomto spore. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie vyčíslenej škody vo výške celkovo 909 eur.

63. Úkony právneho zástupcu žalobkyne vykonané vo vyvlastňovacom konaní a nesúvisiace s nezákonnými rozhodnutiami tak, ako je uvedené v ods. 15 vyššie, si žalobkyňa v konaní neuplatňuje. Žalobkyňa uplatnený nárok na náhradu škody odvodzuje z jediného správneho konania o návrhu NDS na vyvlastnenie pozemkov v jej vlastníctve, pričom je nesporné, že rozhodnutia Okresného úradu v Bratislave, vydané v tomto konaní, boli zrušené. Skutočnosť, že následne bolo konanie (z procesnej iniciatívy NDS) zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu na vyvlastnenie, nemá na vznik nároku žalobcu vplyv, pričom škoda uplatnená v tomto konaní nebola (ani sčasti) uhradená a vysporiadaná v správnom konaní.

64. Súd má zhodne so žalobkyňou za to, že tvrdenie žalovaného, že náklady spojené s právnym zastúpením účastníka správneho konania si znáša zastúpený účastník správneho konania sám a tieto náklady nemôžu byť uplatnené ako súčasť škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nemá oporu v príslušných zákonných predpisoch a navyše je aj v priamom rozpore s princípmi právneho štátu. Tvrdenie žalovaného o tom, že príčinou vzniku škody nie sú nezákonné rozhodnutia, ale dobrovoľné rozhodnutie žalobcu predkladať dôkazy a dať sa právne zastúpiť v správnom konaní, nie je v súlade so základnými princípmi spravodlivosti a prístupu k nej. Je dôvodné, účelné a plne obhájiteľné, že na to, aby žalobca mohol efektívne hájiť svoje práva v správnom (vyvlastňovacom) konaní a domôcť sa spravodlivosti a ochrany svojich práv (v tak závažnej veci ako nútená strata vlastníckeho práva), ak sám nedisponuje potrebnou kvalifikáciou, potrebuje si zabezpečiť (rovnako ako všetci ostatní v určitých situáciách) kvalifikované poradenstvo prostredníctvom oprávnenej osoby (advokát, znalec). Skutočnosť, že náhrada trov konania mu nebola v správnom konaní priznaná bez ďalšieho neznamená, že náklady nie sú účelne vynaložené a že v takomto prípade má byť účastník konania odkázaný sám na seba aj v takých komplikovaných sporoch a konaniach, akých vyvlastňovacie konanie bezpochyby je, ak nechce vynakladať náklady na právne zastupovanie a náklady na zabezpečenie dôkazov.

65. Námietky žalovaného, že náklady vynaložené na vypracovanie znaleckého posudku neboli účelne vynaložené, nakoľko bolo možné rozpor v hodnote nehnuteľností riešiť aj iným spôsobom ako vypracovaním znaleckého posudku (prizvaním nestranného znalca na ústne pojednávanie v rámci vyvlastňovacieho konania, kde by rozpor bol odstránený), súd vyhodnotil ako nedôvodné. Súd navyše poukazuje na ust. § 33 ods. 1 Správneho poriadku, ktoré výslovne zakotvuje právo účastníka správneho konania navrhovať a predkladať dôkazy, keď posúdenie otázky hodnoty vyvlastňovaných pozemkov je výsostne odbornou otázkou, ktorej zodpovedanie spadá do náplne činnosti znalca, a teda nie je možné považovať náklady na vyhotovenie znaleckého posudku za neúčelne vynaložené. V ostatnom platí to, čo bolo uvedené vyššie k právu žalobcu na zastúpenie v správnom konaní.

66. O príslušenstve pohľadávky, úrokoch z omeškania, súd rozhodol podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Súd mal za preukázané, že žalobkyňa splnila zákonom požadovanú podmienku a pred podaním žaloby požiadala žalovaného o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou zo dňa 14.06.2018 a listom zo dňa 05.11.2018 bolo žalobkyňi doručená odpoveď, že uplatnený nárok nebude uspokojený. Nasledujúci deň sa žalovaný dostal do omeškania, a preto súd priznal žalobkyňi zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 909,00 eur od 16.11.2018 až do zaplatenia.

67. Súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať absolútne vyčerpávajúcu odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia (ako to vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 158/2010 zo dňa 30. 11. 2011). Súd v tomto konaní vykonal všetky dôkazy navrhnuté stranami, žiadny návrh na doplnenie dokazovania nebol stranami uplatnený a ktoré dôkazy súd považoval za potrebné, tie v tomto písomnom vyhotovení rozsudku aj vyhodnotil.

68. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

69. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

70. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

71. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

72. Keďže žalobkyňa mala vo veci plný úspech, súd jej v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnej výške. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).